

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Plats och tid	Centrumhuset, Valön (7:an), torsdag 2015-12-10, kl. 08:15-12:40, 13:15-13:40
Beslutande	Anders Hygrell Birthe Hellman Sten-Inge Kedbäck Peter Lanzén Dan Wikström §§ 207-238 Orvar Martinsson, tjugers §§ 204-206
Övriga deltagande	Se sidan 2
Utses att justera	Birthe Hellman
Justeringens plats och tid	Miljö- och byggnadsnämndens expedition, Henån, tisdag 2015-12-15, kl. 15:00

Paragraf 204-238

Sekreterare Pauline Rossödal §§ 204-213, 215-238 Mariethe Bergman § 214
Ordförande Anders Hygrell
Justerare Birthe Hellman

BEVIS

	Justeringen har tillkännagivits genom anslag		
Organ	Miljö- och byggnadsnämnden		
Sammanträdesdatum	2015-12-10		
Datum för anslags uppsättande	§§ 204-238 2015-12-16	Datum för anslags nedtagande	§§ 204-238 2016-01-06
Förvaringsplats För protokollet	Miljö- och byggnadsnämndens expedition, Henån		

.....
Pauline Rossödal

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Övriga deltagare:

Arne Hultgren, miljöchef
Pauline Rossödal, sekreterare §§ 204-213, 215-238
Mariethe Bergman, sekreterare § 214
Erica Danielsson, livsmedelsinspektör §§ 206-211
Andreas Höglind, miljö- och hälsoskyddsinspektör, §§ 212-215
Eva Engström, miljöinspektör §§ 211, 217-219
Lovisa Ekdahl, miljöinspektör § 211
Anne-Maria Bardh, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 220
Anna Ringström, bygglovshandläggare §§ 221-229
Sonny Hellstrand, bygglovshandläggare § 230
Kerstin Eliasson, bygglovsarkitekt §§ 231-236
Orvar Martinsson, ej tjug ers §§ 207-238

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

MBN/2015:22

§ 204

Fastställande av dagordning

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att fastställa dagordningen med följande ändringar och tillägg:

Utgår:

Punkt 14	Kila 1:127	2015:1330
Punkt 28	Nösund 1:176	2015:1409
Punkt 32	Bäcke vik 1:17	2015:1311

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Ekonomienheten
Miljöchef
Bygglövschef
Kommunchef/Förvaltningschef

MBN/2015:345

§ 205

Uppföljning av internkontrollplan 2015 för Miljö- och byggnadsnämnden**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen 6 kap. 1 § och 3 § leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunens samlade behov. Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjer för intern kontroll. Nämnderna ansvarar för den interna kontrollens utformning och funktion inom sitt verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs ta initiativ till sådana.

Varje nämnd har en skyldighet att:

- Löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde.
- Löpande eller minst årligen i samband med upprättande av verksamhetsberättelse till årsredovisningen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen. Rapportering ska samtidigt ske till kommunens revisorer.

Miljö- och byggnadsnämndens internkontrollplan för 2015 innehåller 3 områden med totalt 12 st. kontrollpunkter.

Genomförda granskningar:

- Korruption, muta, oegentligheter och intressekonflikter
- Fakturahantering till kund (punkt 1, 3-5)

Ej genomförda granskningar:

- Fakturahantering till kund (punkt 2)
- Funktionalitet i ärendehanteringssystemet (LEX)

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Kontroll av:	Beskrivning av genomförd internkontroll:
Korruption, muta, oegentligheter och intressekonflikter Punkt 1.	Kontroll av handlingsplan/rutin kvalitetssäkras genom att samtlig personal inom förvaltningen får information. Information genomförs vid arbetsplatsträff.
	Resultat av kontrollen: Utfört för all personal. APT-möte, våren 2015.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas; Ingen ytterligare åtgärd.
Punkt 2.	Kontroll av individuell uppföljning av informationen med de anställda vid utvecklingssamtal. Kontroll mot policy för bisyssla.
	Resultat av kontrollen: Utfört mars 2015.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Ingen ytterligare åtgärd.
Punkt 3.	Kontroll av förtroendevalda som skall informeras om policy och handlingsplan/rutin. Information i samband ny mandatperiod och i samband med att nämnden antar årets sammanträdesordning.
	Resultat av kontrollen: Utfört våren 2015.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Inga ytterligare åtgärder.
Punkt 4.	Kontroll av uppföljning av rutiner med enkätunderlag en gång per mandatperiod.
	Resultat av kontrollen: Utförs 2017.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Inga ytterligare åtgärder.
Fakturahantering till kund Punkt 1.	Kontroll att det finns klara och entydiga debiteringsrutiner för faktureringen.
	Resultat av kontrollen: Rutiner finns för fasta debiteringar februari-april (miljö-/livsmedelstaxan). Löpande debitering utförs i övrigt inom ramen för förvaltningens taxor.

	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Rutin saknas för debitering av mätuppdrag med moms (primärkarta/utsättning) enligt PBL-taxan. Översyn klar. Ny PBL-taxa planeras för antagande under våren 2016.
Punkt 3.	Kontroll att tidplanen följs för de s.k. fasta debiteringarna
	Resultat av kontrollen: Rutiner finns för fasta debiteringar februari-april (miljö-/livsmedelstaxan). Övriga debiteringar är löpande.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Inga ytterligare åtgärder.
Punkt 4.	Kontroll av att fakturahanteringen följer kommunens ekonomistyrningsprinciper. KS/2013:1956
	Resultat av kontrollen: Följs. Uppföljning löpande + bokslut.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Inga ytterligare åtgärder.
Punkt 5.	Kontroll av uppföljningen av obetalda fakturor.
	Resultat av kontrollen: Finns rutin för kravrutiner via ekonomienheten. Fakturor läggs upp på bevakningsdatum. Eventuell avskrivning av debitering beslutas av ansvarig chef. Faktura med påminnelse via posthantering (VTD) har inte fungerat tillfredsställande. Inkassoavgift via posten har fungerat bra.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Posthantering av fakturor bör förbättras. Därutöver inga ytterligare åtgärder.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Kontroll av:	Beskrivning av ej genomförd internkontroll:
Fakturahantering till kund Punkt 2.	Kontroll av att timdebiteringen utifrån taxorna sker likvärdigt för samtliga handläggare. Stickprov samt handläggarmöten.
	Orsak till att kontroll ej genomförts: Delvis utförd vid debitering i specifika ärenden. Stickprovskontrollen är inte heller utförd för att kunna kvalitetssäkra kontrollen.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: Skall ingå i internkontrollen för 2016.
Funktionalitet i ärendehanteringssystemet (LEX)	Kontroll av: <ul style="list-style-type: none">• Rapportering till Livsmedelsverket enligt efterfrågad mall,• Statistikuttag vid bokslut och övriga ekonomiredovisningar uttag specifika poster (objektlistor mm)• Funktionalitet
	Orsak till att kontroll ej genomförts: Ärendehanteringssystemet (LEX 2) är driftsatt men är under fortsatt utveckling. Planerades för 2016 och då sker uppföljning/kontroll.
	Åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas: I nuläget ingen kommentar. Skall ingå i kontrollplan för 2016.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna redovisad åiterrapportering av utförda granskningar enligt 2015 års internkontrollplan.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Ekonomienheten
Miljöchef
Bygglovschef
Kommunchef/Förvaltningschef

MBN/2015:1758

§ 206

Internkontrollplan 2016 för miljö- och byggnadsnämnden

Bakgrund

Nämndernas ansvar i arbetet med intern kontroll framgår av kommunallagens 6 kap 7 §. Nämnderna ansvarar för den interna kontrollens utformning och funktion inom sitt verksamhetsområde. Revisorernas uppgift är att enligt kommunallagens 9 kap 9 § pröva om den kontroll som nämnderna utför anses tillräcklig.

Orust kommuns ekonomistyrningsprinciper som beslutades av kommunfullmäktige 2013-12-12, § 197 (kap 12) beskriver den interna kontrollen som en viktig del av kommunens styrsystem. Begreppet internkontroll omfattar hela organisationen och alla de rutiner och olika samverkande aktiviteter som syftar till att:

- Öka effektiviteten inom alla nivåer i organisationen
- Säkerställa att lagar, riktlinjer mm efterlevs
- Trygga tillgångar och förhindra att kommunen drabbas av extra kostnader på grund av oavsiktliga eller avsiktliga fel
- Säkerställa en riktig eller fullständig ekonomisk redovisning
- Säkerställa att resurser disponeras i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner

Som grund för verksamhetens planering/prioritering/uppföljning skall nämnden därmed värdera risker samt upprätta en risk och väsentlighetsanalys.

Nämnden skall löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom dess ansvarsområde. Senast december skall en plan antas för påföljande år. Rapportering görs årligen i samband med årsredovisningen till kommunstyrelsen och revisorerna.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Bedömning

Miljö- och byggnadsnämnden har 2015-03-19, § 53 antaget en internkontrollplan för 2015.

Internkontrollplanen för 2016 har mot detta underlag och uppföljning utförts enligt de anvisningar och riktlinjer som gäller för Orust kommun. Internkontrollen innefattar en särskild plan för 2016 med löpande uppföljning samt årlig rapportering.

Sten-inge Kedbäck (MP) yrkar att nämnden får en återrapportering om förvaltningens IT-säkerhet.

Beslut

Miljö och byggnadsnämnden beslutar

att för verksamhetsområdet anta en internkontrollplan 2016 med riskvärdering och risk- och väsentlighetsanalys.

att nämnden får en återrapportering om förvaltningens IT-säkerhet.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Kommunstyrelsen
OKFS
Miljöchef

MBN/2015:1715

§ 207

Indexjustering av kommunal miljötaxa, livsmedelskontrolltaxan, taxa för tillsyn av receptfria läkemedel med ändring från 2016

Miljötaxan är fastställd av kommunfullmäktige 2013-02-28, § 9.

Livsmedelskontrolltaxan är fastställd av kommunfullmäktige 2013-12-12, § 193.

Taxan för tillsyn av receptfria läkemedel är fastställd av kommunfullmäktige 2010-12-16, § 157. Taxorna skall årligen indexjusteras med konsumentprisindex (totalindex) efter september som basmånad. Vid indexuppräknningen äger Miljö- och byggnadsnämnden rätt att avrunda avgiften till högre eller lägre närmast hela tiotal kronor. Timtaxan bibehålls oförändrade 2014 och 2015 eftersom KPI-förändringen varit marginell.

De tolv senaste månaders förändring i konsumentprisindex efter angiven basmånad september 2015 motsvarar en +0,1 %. Denna ändring innebär en ringa ökning av timtaxan (+1 kr) beräknat utifrån nuvarande timavgifter som är 800 kr (miljötaxa och tillsyn receptfria läkemedel). KPI-förändringen under innevarande år innebär att taxan för 2016 bör behållas oförändrad. Livsmedelstaxan med nuvarande timavgiften 1146 kronor per timme kontrolltid för normal offentlig kontroll bör däremot enligt taxegrunderna kunna avrundas uppåt till närmast högre tiotal kronor. Taxan ändras från 1146 kr till 1150 kr för 2016. Timtaxan (timavgiften) för extra offentlig kontroll är 880 kronor per timme och denna bör behållas oförändrad 2016.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att ändra timavgiften för normal offentlig kontroll till 1150 kr för 2016.

att i övrigt behålla timavgifterna i miljötaxan, livsmedelskontrolltaxans timavgift för extra offentlig kontroll, och tillsynstaxan för receptfria läkemedel oförändrade under 2016.

att taxorna skall gälla från 2016-01-01 och införas i OKFS.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Kommunkansliet/KF
Kommunchef/Förvaltningschef

MBN/2015:1754

§ 208

Ändring av miljö- och byggnadsnämndens reglemente genom anpassning till tillsyn enligt tobakslagen för rökfria miljöer

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämndens reglemente antogs av Kommunfullmäktige 2010-12-16, § 153. Nämndens reglemente gäller från 2011-01-01.

Delegationsordningen är införd i Orust kommuns författningssamling, OKFS 3.2.1.

Reglementet bör reviderats eftersom det tillförts ett för nämnden nytt ansvarsområde rörande tillsyn enligt tobakslagen för rökfria miljöer. Tillsynen avser rökfria miljöer (som inte är upplåtna endast till personal) enligt 2 och 4 §§ tobakslagen (1993:581). Tillsynsskyldigheten omfattar bland annat lokaler avsedda för barnomsorg och skolverksamhet och restauranger. Tillsynen kommer att bedrivas i anslutning till ordinarie tillsynsverksamhet.

Tillsynen enligt tobakslagen fördelas inom flera myndighetsområden. Kommunen har ett tillsynsansvar när det gäller de miljöer och lokaler för vilka Folkhälsomyndigheten har den centrala tillsynen (tobakslagens 2, 4 och 19 a §§). En kommun får enligt tobakslagens 19 b § ta ut avgift för sin för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig näringsverksamhet med tobaksvaror. Lag (2005:369). Tobakslagen upptar däremot ingen särskild taxa för att ta ut tillsynsavgifter för kommunens tillsyn enligt 2 och 4 §§. Kommunen har däremot för tillsynen möjlighet att tillämpa miljöbalkstaxan (tillsyn hälsoskydd) samt livsmedelstaxan.

Förslag till ändrat reglemente från datum när Kf-beslutet vunnit lagakraft.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige ändra Miljö- och byggnadsnämndens reglemente genom ansvaret för tillsyn av rökfria miljöer (som inte är upplåtna endast till personal) enligt 2 och 4 §§ tobakslagen (1993:581).

att avgift för tillsynen regleras inom miljöbalks- respektive livsmedelstaxan.

att ändringen i reglementet skall gälla från datum när Kf-beslutet vunnit lagakraft.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Kommunchef/Förvaltningschef
Miljöchef

MBN/2015:1755

§ 209

Ändring av miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning, tillsyn enligt tobakslagen för rökfria miljöer

Miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning antogs 2011-05-12, § 102, OKFS 3.2.2. Nämnden har därefter under följande år kompletterat delegationen vid ett flertal tillfällen, senast 2015-04-23, § 76.

Miljö- och byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att ändra reglementet eftersom det tillförts ett för nämnden nytt ansvarsområde rörande tillsyn enligt tobakslagen för rökfria miljöer. Tillsynen avser rökfria miljöer (som inte är upplåtna endast till personal) enligt 2 och 4 §§ tobakslagen (1993:581). Tillsynsskyldigheten omfattar bland annat lokaler avsedda för barnomsorg och skolverksamhet och restauranger. Tillsynen kommer att bedrivas i anslutning till ordinarie tillsynsverksamhet.

Enligt kommunallagen 6 kap 33 § kan miljö- och byggnadsnämnden ge förtroendevalda och tjänstemän rätt att fatta beslut i de grupper av ärenden och i den omfattning, som anges i delegeringsbestämmelserna. Vissa undantag framgår av 34 § KL.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att ändra delegationsförteckningen med tillsyn enligt tobakslagen (2 och 4 §§), Miljöbalken respektive Livsmedelslagen.

att delegationen föreslås gälla från datum då kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Miljöchef

MBN/2012:347

§ 210

Information om förslag till VA-strategi i Orust kommun

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2013-10-09, § 274 (KS 2012/1404);

- ge förvaltningsområde samhällsutveckling i uppdrag att arbeta fram en VA-plan för Orust kommun, och att externa kostnader, förknippat med uppdraget, finansieras av VA-verksamheten,
- för arbetet med VA-planen tillsätta en politisk styrgrupp bestående av presidierna i utskottet för samhällsutveckling samt representanter utsedda av miljö- och byggnadsnämnden,
- att avrapportering ska ske till kommunstyrelsen, utskottet för samhällsutveckling och miljö- och byggnadsnämnden under arbetets delfaser samt efter slutförandet av VA-planen med avrapportering under varje mandatperiod.

VA-planen omfattar i det första skedet framtagande av en VA-översikt och VA-strategi och därefter sammanställning till en VA-plan. VA-strategi och VA-planen skall antas av kommunfullmäktige.

Havs- och Vattenmyndigheten har tagit fram en vägledning för VA-planering (Hållbar VA-planering och god vattenstatus). Sweco har i samråd med berörda förvaltningar tagit fram ett förslag till VA-strategidokument. Strategidokumentet är daterat 2015-09-08 (Ställningstaganden för VA-försörjningen i Orust kommun). VA-översikten är daterad 2015-08-30.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

VA-strategiförslaget har remitterats till partigrupperna. Styrgruppen (FSU-utskott och MBN-beredning) som kommer att ta ställning till remissyttranden. Miljö- och byggnadsnämnden kommer att besluta om ett yttrande till kommunstyrelsen 28 januari 2016.

Beslut

Miljö och byggnadsnämnden beslutar

att notera informationen och lägga denna till handlingarna

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Kommunchef/Förvaltningschef
Miljöchef
Miljöförvaltningen

MBN/2015:1762

§ 211

Tillsynsplan och behovsutredning, verksamhetsplan (2016-2018) samt verksamhetsutfall (2015) för Miljö- och byggnadsnämndens ansvarsområde (främst Miljöbalken, Livsmedelslagen).

Bakgrund (lagstiftning/tillsyn)

Miljötillsynsförordningen (2011:13) ställer krav för de operativa tillsynsmyndigheterna, som Miljö- och byggnadsnämnden att varje år utföra en behovsutredning om tillsynsbehovet inom sina ansvarsområden med tillsynsplan, register, uppföljning/utvärdering samt samordning och samverkan av tillsynen. Myndigheten skall utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Behovsutredningen avser bedöma det totala tillsynsbehovet för alla verksamheter som ingår i nämndens ansvarsområde inom miljö- och hälsoskyddsområdet, d.v.s. inte endast miljöbalkens krav utan även enligt livsmedelslagen, och EG-förordningar.

I behovsutredningen görs en genomgång av nuvarande förhållanden avseende antal fasta tillsynsobjekt och genomsnittligt antal löpande ärenden per år.

Miljö- och Byggnadsnämnden skall årligen bedöma verksamhetens inriktning utifrån tillsynsbehovet och föregående års utfall. Tillsynsplanen upptar planerad verksamhet för 2016 kopplat till miljömålen. Tillsynsplan/tillsynsutredning och verksamhetsplan för 2016 samt uppföljning av verksamhetsutfall för 2015 framgår av bilagor.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

Nämnden fastställer tillsynsplan med underlag samt verksamhetsplan enligt upprättat förslag för år 2016, med verksamhetsplanöversikt för perioden 2017 till 2018.

Tillsynsutredningen utgör underlag för nämndens framtida bedömning av resursbehov, prioritering och verksamhetsinriktning. Tillsynsrevideringen motiverar en fortlöpande översyn av taxor (årlig indexjustering samt revidering på andra grunder) för bedömning av tillräcklig kostnadstäckning inom varje tillsynsområde.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Arkivet
Kommunstyrelsen

MBN/2015:1765

§ 212

Rapport från tillsyn av ventilation och städning i kommunens skolor 2014-2015**Bakgrund**

Under våren 2014 och vintern 2015 har 207 av landets kommunala miljönämnder utfört tillsyn av ventilation och städning på ca hälften av landets skolor inom ramen för ett nationellt projekt initierat av Folkhälsomyndigheten. Förskolor omfattades inte av projektet.

Bakgrunden till projektet är att Socialstyrelsen i ett tidigare regeringsuppdrag utrett problembilden på astma- och allergiområdet kopplad till barnens arbetsmiljö i skolan. I Socialstyrelsens rapport ”Allergi i skola och förskola” 2013 beskrivs bland annat att inomhusmiljön i skolor skiljer sig från många andra inomhusmiljöer genom att särskilt många personer vistas samtidigt på en relativt liten yta, vilket innebär höga krav på t.ex. ventilation och städning. Utredningen visar också att det finns en rad brister i skolans inomhusmiljö där många lokaler inte uppfyller de krav som finns. Miljöhälsorapport 2013¹ stödjer bilden av att skolorna i landet har stora brister vad gäller inomhusmiljön. Dessutom är skolorna ofta ett prioriterat tillsynsområde hos de operativa tillsynsmyndigheterna och efterfrågan på tillsynsvägledning inom området är stor.

Skoltillsynen på Orust har varit eftersatt jämfört med många andra kommuner.

Någon planerad tillsyn på grundskolan har inte utförts sedan 2006.

Miljö- och byggnadsförvaltningen har därför valt att besöka samtliga kommunala och privata skolor i Orust kommun. Tillsynen har resulterat i ett antal förelägganden och överenskommelser om åtgärder.

Förvaltningen har inte inspekterat lokaler som inte användes vid tiden för inspektion. I de flesta fall har rektor, fastighetsägare, städansvarig och skyddsombud deltagit. Ibland elevrepresentanter. I två skolor har endast egenkontrollen tillsynats på grund av förestående lokalbyte.

Folkhälsomyndigheten har sammanställt enkätsvaren från de medverkande kommunerna i en nationell rapport. Rapporten bifogas.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Det övergripande syftet med projektet var att inomhusmiljön för barn och ungdomar i landets skolor ska förbättras och att miljöbalkens krav på inomhusmiljön ska uppfyllas.

¹ Miljöhälsorapport 2013. Mölnlycke: Institutet för Miljömedicin, Karolinska institutet; 2013

Bedömning

Följande text är ett utdrag ur folkhälsomyndighetens rapport.

Miljö- och byggnadsförvaltningens bedömning är att detta väl beskriver situationen även på Orust.

”Resultaten i projektet visar att arbetet med egenkontroll inte fått tillräckligt genomslag på skolorna eftersom miljökontoren relativt ofta gör bedömningen att egenkontrollen inte fungerar vad gäller städning och ventilation samt att dokumenterad egenkontroll ofta saknas trots att det ska finnas enligt egenkontrollförordningen (1998:901). Utifrån miljöinspektörernas kommentarer skulle anledningen till bristerna kunna vara att rektorerna inte i tillräcklig utsträckning känner till miljöbalken och kravet på egenkontroll samt att det i vissa fall är otydligt vem som ansvarar för egenkontrollen på skolorna – rektor, utbildningsnämnd, fastighetsförvaltare eller dylikt. Egenkontrollen är central vad gäller verksamhetsutövares ansvar enligt miljöbalken. En otillräcklig egenkontroll ökar risken för att brister i inomhusmiljön inte upptäcks och åtgärdas samt att ansvarsförhållanden blir otydliga inom verksamheten och att olika moment därmed riskerar att glömmas bort i det löpande, förebyggande arbetet. Det är viktigt att de som driver skolorna i landet skaffar sig mer kunskap om miljöbalken och egenkontroll och vad detta innebär för arbetet på skolorna.”

Jämförelse mellan resultatet från den Nationella rapporten och tillsynen på Orust

Nationella rapporten	Orust
En tredjedel bristfällig egenkontroll för städningen	Brister i samtliga skolor
Knappt hälften bristfällig egenkontroll för ventilation.	Brister i samtliga skolor
Drygt hälften av skolorna har ett dokumenterat egenkontrollprogram för miljöbalken	Ingen skola har ett samlat egenkontrollprogram för miljöbalken.
Ca 20 % av skolorna har dålig städning	30 %. ögonblicksbild. Brister förekommer även i övriga skolor, men generellt var städningen där godtagbar.
67 % har synligt damm på hög höjd	50 %

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Drygt 25 % dålig städbarhet	50 %. Tillfälliga lokaler höjer siffran
Ca 33 % har stolar med textilklädda dynor	13 %
Ca 33 % av skolorna har förelagts om åtgärder	40 %
30 % av skolorna byter ventilationsfilter minst 2ggr/år	22 % Avsaknad av information har räknats som mindre än.
Drygt 40 % av skolorna har klagomål på ventilationen (inkl. buller, drag, temperatur)	10 % Oväntat låg
15 % av skolorna hade bristfällig luftkvalitet	10 % Då det saknas egenkontroll av personbelastningen kontra ventilation i lokalerna var det svårt att bedöma situationen vid undervisning.
70 % av skolorna har godkänd OVK	80 %

(Med ”dålig/bristfällig” avses ”ganska dålig och ”dålig” på en skala bra, ganska bra, ganska dålig, dålig.)

Vanliga brister identifierade vid tillsynen av skolorna på Orust

- Avsaknad av samlad skriftlig egenkontroll för miljöbalken.
- Oklar ansvarsfördelning mellan skolverksamhet, fastighetsägare och städverksamhet.
- Bristande samordning mellan skolverksamhet, fastighetsägare och städverksamhet.
- Bristfälliga grundläggande kunskaper hos skolan om städ- och ventilationsrutiner.
- Dåliga kunskaper om miljöbalkens krav
- Miljöbalken blandas ihop med arbetsmiljölagen.
- Stor omsättning av rektorer samt brist på skriftlig egenkontroll riskerar leda till att rutiner inte förs vidare.
- Bristande systematisk kontroll över att städningen är tillräcklig och att allt som behöver städas verkligen städas.
- Ingen kontroll av om enskilda lokalers ventilation är anpassad efter antalet elever i varje lokal. Risk för att det finns lokaler med bristfällig ventilation vid full verksamhet.
- Det saknas en tydlig rutin för klagomålshantering. Det saknas tydliga informationsvägar mellan förvaltningar. Det brister i uppföljning/dokumentation/återkoppling av om problem åtgärdas.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

- Otilräcklig höghöjdstädning, särskilt i gymnastiksal
- Avsaknad av rengöring av redskap i gymnastiksal
- Städning som inte utförs (ramlar mellan stolarna) på grund av brister i samordning mellan skola, fastighetsägare och stadenhet.

Nedan utvecklas några av punkterna ovan.

Det finns ingen fungerande rutin för att säkerställa att inte fler elever vistas i en lokal än vad ventilationen är dimensionerad för. De flesta rektorer anser att det ligger på fastighet, fastighet vet inte hur skolan använder lokalerna. Att skolan skulle informera fastighet vid varje verksamhetsförändring fungerar av erfarenhet inte. Konsekvensen är ofta att ingen vet.

Höghöjdstädning av gymnastiksal var ofta medvetet borttagen, på grund av att den ordinarie personalen inte får arbeta så högt upp av arbetsmiljöskäl. I något fall tålde golvet i salen heller inte belastningen av en lift.

Det har varit problem med inomhusmiljö på flera skolor i kommunen. Både personal och elever har fått besvär. Elever med besvär har remitterats till vårdcentral. Personalens hälsa har därefter följts upp noga. Elevernas hälsa efter remitteringen har dock inte alls följts upp av skolan. Under tillsynen av skolorna angav de flesta rektorer att det i stort sett inte förekommer några klagomål från eleverna på städning/ventilation. Det hände även att rektorer angav att det inte fanns några allergiker (förutom matallergiker) på skolan. Enligt folkhälsomyndigheten finns det i genomsnitt tre barn med astma och fyra med allergisk snuva i en skolklass med 30 barn. Miljö- och byggnadsförvaltningen har svårt att tro att eleverna i skolor på Orust idag mår så mycket bättre än eleverna i andra delar av landet, utan misstänker att det snarare kan handla om att inomhusmiljöns påverkan på elevernas hälsa inte undersöks och hanteras på ett organiserat sätt.

Behov av förbättringar

De som städar och sköter ventilationen i skolorna gör i de flesta fall ett bra jobb. Där det oftast brister beror på kommunikationen mellan skola, fastighetsägare, städ. Kommunikationen behöver förbättras och struktureras upp.

När det gäller egenkontrollen enligt miljöbalken, så är bedömningen att denna håller en lägre nivå än genomsnittet i riket. Detta gör organisationen sårbar vid förändringar.

Det var vid tillsynen tydligt att de flesta rektorerna har svårt att hinna med att hålla sig informerade kring inomhusmiljöfrågorna och miljöbalken. Miljö- och byggnadsförvaltningen föreslår att skolförvaltningen ger någon i uppdrag att stötta rektorerna i arbetet med inomhusmiljöfrågorna, hjälpa till att samordna kontakterna med fastighet och städ och som kan skaffa sig bättre kunskaper om miljöbalken än vad en rektor hinner med. Det finns kommuner där ett sådant upplägg varit framgångsrikt.

Miljö- och byggnadsförvaltningen kommer att behöva ägna särskild uppmärksamhet åt dessa frågor vid kommande tillsyn.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att lägga tjänsteskrivelsen samt den nationella rapporten till handlingarna.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Exp.
Miljöchef
Miljöstrateg
Ordförande och vice ordförande MBN

MBN/2015:1787

§ 213

Information om kommunernas möjlighet att söka VÅGA-medel till åtgärder för en bättre vattenmiljö

Länsstyrelsen i Västra Götalands län arbetar tvärssektoriellt med resterande medel från havs- och vattenmiljöanslaget för att prioritera vilka åtgärder som får medel. VÅGA inkluderar tidigare ansökningar för biologisk återställning, biotopkartering och fiskevård. Årligen brukar budgeten ligga på 2-3 miljoner.

Kommuner och lokala aktörer kan nu ansöka om medel till vatten- och fiskevårdsprojekt från vattenåtgärdsanslaget (VÅGA). **Ansökan ska vara länsstyrelsen tillhanda senast den 11 januari 2016**

Följande miljö kvalitetsmål är prioriterade vid fördelning av VÅGA-medel 2015:

- Levande sjöar och vattendrag
- Ingen övergödning
- Hav i balans samt levande kust och skärgård

Projektförslagen ska ligga i linje med länsstyrelsens prioriterade åtgärder och/eller prioriterade geografiska områden enligt länsstyrelsens åtgärdsplan kapitel;

8 (Lnst prioritering),

14 (åtgärder för att minska övergödning),

17 (åtgärder för att motverka negativa effekter av fysisk påverkan och vattenuttag),

19 (övriga åtgärder för att nå miljömålet Levande sjöar och vattendrag)

20 (övriga åtgärder för att nå miljömålet Hav i balans samt levande kust och skärgård).

Bedömning

8 Fjordar har under åren arbetat med relativt små medel, som uppgraderats med EU-Leader, LONA-, LOVA-bidrag samt fiskevårdsmedel bidragit till flera framsteg i havsmiljöarbetet. En gemensam ansökan av Våga-medel för kommunerna som ingår i 8-fjordarprojektet går helt i linje med tidigare arbetsätt.

Vi kan inom ramen med ett ökat mellankommunalt samarbetet med direkta åtgärder få en högre kompetens- och resursbas. Det nära samarbete som har etablerats mellan tjänstemännen i de ingående kommunerna inom projekt 8-fjordar, har på flera sätt visat sig vara ett effektivt sätt att arbeta på.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att ge förvaltningen i uppdrag att ansöka om Våga-medel (vattenåtgärdsanslaget) till åtgärder för en bättre havsmiljö

att ställa en förfrågan till Stenungsund, Kungälv, Orust, Tjörn och Uddevalla och projekt 8-fjordar för kommundemensam ansökan om Våga-medel från Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Miljö- och byggnadsnämnden

2015-12-10

Dessutom behandlade Miljö- och byggnadsnämnden 3 miljöärenden,
4 förhandsbesked, 9 strandskyddsdispenser, 6 bygglov och 3 övriga ärenden.